

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BİNTED BURSA İNSAN KAYNAKLARI TAAHHÜT EĞİTİM DANIŞMANLIK HİZMETLERİ İMAR İNŞAAT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

2024 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	5
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	7
7. DENETİM BULGULARI	7
8. EKLER	15

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu	3
Tablo 2: Kısımlara Bölünerek Yapılan Alımlar Listesi	12

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Yapılandırılmış SGK Prim Borcu Nedeniyle Tahakkuk Eden Yİ-ÜFE ve Vade Farkı Tutarının Tahakkuk Kaydının Yapılmaması
2. Şüpheli Hale Gelen Bazı Ticari Alacaklar İçin Karşılık Ayrılmaması

B. Diğer Bulgular

1. İstisna Kapsamında Olmayan Mal ve Hizmet Alımlarının İhalesiz Olarak Gerçekleştirilmesi
2. Yevmiye Defterinde Boş ve Mükerrer Yevmiye Numaraları Bulunması
3. İhale Yapılarak Alınması Gereken İşlerin Doğrudan Teminle Kısımlara Bölünerek Alınması
4. Şirket Adına Personel Tarafından Gerçekleştirilen Harcamalarda İş Avansları Hesabının Kullanılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Binted Bursa İnsan Kaynakları Taahhüt Eğitim Danışmanlık Hizmetleri İmar İnşaat ve Ticaret Anonim Şirketi (BİNTED A.Ş.), Bursa Büyükşehir Belediyesi, Osmangazi Belediyesi, Yıldırım Belediyesi, Nilüfer Belediyesi ile Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından, mülga 1580 sayılı Belediye Kanunu'nun 19'uncu maddesi ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre 1991 yılında kurulmuş olup 25.07.1991 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir. Limited şirket olarak kurulmuş, 2021 yılı içerisinde gerçekleştirilen nev'i değişikliği ile anonim şirket olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

BİNTED A.Ş.'nin faaliyet alanı, şirket ana sözleşmesinde geniş bir biçimde tanımlanmış olup özetle firmalar adına ihtiyaç duyulan yönetici, teknik personel, büro elemanı, işçi vb. personelin bulunması, seçimi, işe alınmasında danışmanlık yapmak, konut, toplu konut, özel okul özel hastane kreş bakım evleri gibi sosyal ve sportif tesisler ve turizm tesisleri, yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettirmek, satmak, kiralamak ve bunlarla ilgili imar, altyapı, kontrollük, müşavirlik işlerini yürütmek, kredi temin etmek, rehin ve ipotek işlemleri yürütmek, konusu ile ilgili resmi özel ve tüzel kişiler tarafından açılan her nevi ihaleye katılmak, aldığı taahhüt ve diğer işleri yapmak, yaptırmaktır. Şirket bu kapsamda Bursa Büyükşehir Belediyesi ve Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresinin ihtiyacı olan sürekli işçi personeli temin etme, bu idarelere araç kiralama, temizlik, güvenlik ve gayrimenkul alım, satım, kiralama ve benzeri hizmetleri sağlama işleri ile iştigal etmektedir.

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin yapılması için Türkiye sınırları içinde taşınmaz tasarruf ve bunların üzerinde ayni hak tesis edebileceği gibi bunları alıp satabilir, kira ile işletebilir veya kiraya verebilir.

BİNTED A.Ş., kamu ve özel hukukuna tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini ise temel olarak Türk Ticaret Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Borçlar Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca Şirket gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş anonim bir şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine ancak gerçek kişiler seçilebilir. Pay sahibi olan bir tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olamaz. Ancak, tüzel kişinin temsilcisi olan gerçek kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörülmüş zaruri bir organdır.

Şirketin yönetim organı olan yönetim kurulu, Bursa Büyükşehir Belediyesi ve Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tüzel kişi ortaklıklarını temsilen 9 üyeden oluşmaktadır.

Şirketin idari birimleri; İnsan Kaynakları, Muhasebe ve Satınalma, İş Sağlığı ve Güvenliği, Genel Hizmetler ile Hukuk Birimlerinden oluşmaktadır. BİNTED Bursa İnsan Kaynakları Taahhüt Eğitim, Danışmanlık Hizmetleri, İmar İnşaat ve Ticaret ve Anonim Şirketinde üst yönetici Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcısıdır. Üst Yönetime bağlı bir İnsan Kaynakları Müdürü ve İnsan Kaynakları Müdür Yardımcısı ayrıca Muhasebe, İnsan Kaynakları ve İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi bulunmaktadır. Muhasebe Departmanında 1 Muhasebe Sorumlusu ve 1 Satınalma Görevlisi, İnsan Kaynakları Departmanında 6, Hukuk Departmanında 2, İş Sağlığı ve Güvenliği Departmanında 7, Genel Hizmetler Departmanında 6 personel çalışmaktadır.

Şirket, Bursa Büyükşehir Belediyesi ve Buski Genel Müdürlüğü'ne sunmakta olduğu personel temini hizmeti kapsamında ilgili kurumların çeşitli birimlerinde çalışan 5.131 adet personel istihdam etmektedir.

1.3. Mali Yapı

BİNTED A.Ş.'nin nominal sermaye tutarı 500.000,00 Türk Lirası olup sermayesinin tamamı ödenmiştir.

Bursa Büyükşehir Belediyesi, şirketin %72,8 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin

31.12.2024 tarihi itibarıyla sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
Bursa Büyükşehir Belediyesi	364.000,00	72,8
Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü	136.000,00	27,2

Şirketin amacı, insan kaynaklarına yönelik faaliyetlerin yürütülmesidir. Bu nedenle şirketin ana gelirleri, hissedarı durumunda olan idarelere verilmekte olan personel çalıştırmaya dayalı hizmetlere ilişkin gelirlerdir. Şirketin 2024 faaliyet döneminde 19.171.294,51 TL tutarında dönem zararı bulunmaktadır.

Şirketin Sınırlı Sorumlu Bursa Kalkınma ve Eğitim Kooperatifi'nde 1.000,00 TL tutarında ortaklığı bulunmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir. 2023 yılı aktif toplamı 22.198.200,00 TL'yi veya net satışları toplamı 44.394.600,00 TL'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2024 yılına ilişkin maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadırlar.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88'inci ve Geçici 1'inci maddeleri uyarınca tâbi oldukları kanunlar gereği defter tutmakla yükümlü olan gerçek veya tüzel kişi tacirler, münferit veya konsolide finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) uygun olarak hazırlamaları gerekmektedir.

Şirket, 29.07.2017 tarihli ve 30138 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (56) Sıra no.lu Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) Hakkında Tebliğ ile Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar uyarınca bağımsız denetime tabi olup BOBİ FRS' de öngörülen finansal tabloları (finansal durum tablosu, kâr veya zarar tablosu, öz kaynak değişim tablosu ve nakit akış tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki

temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç

kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Şirket, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında olmadığından, Şirket'te bu Kanun ve ikincil mevzuatın tanımladığı şekilde bir iç kontrol sistemi bulunmamaktadır.

Diğer taraftan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun yönetim ve temsil ile ilgili esaslar başlığı altında yönetim kurulunun görev dağılımını düzenleyen 366'ncı maddesinin 2'nci fıkrasında düzenlenen *"Yönetim kurulu, işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulamak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabilir"* hükmü ile şirketlerde iç kontrol sisteminin bir unsuru olan denetim komitelerinin kurulması konusunda yönetim kuruluna yetki verilmiş ancak bu düzenleme ile belli bir ölçütü esas alan, bir gereklilik ya da zorunluluk öngörülmemiştir.

Aynı Kanun'un 378'inci maddesinde ise; *"Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. Diğer şirketlerde bu komite denetçinin gerekli görüp bunu yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmesi hâlinde derhâl kurulur ve ilk raporunu kurulmasını izleyen bir ayın sonunda verir. (2) Komite, yönetim kuruluna her iki ayda bir vereceği raporda durumu değerlendirir, varsa tehlikelere işaret eder, çareleri gösterir. Rapor denetçiye de yollanır"* denilmektedir.

Kanun'un 366'ncı ve 378'inci maddeleri birlikte değerlendirildiğinde, borsada işlem gören şirketlerde iç kontrol sisteminin kurulması bir zorunluluk iken diğer şirketlerde isteğe bağlı bırakılmıştır. Ancak Kanun'un 378'inci maddesinde belirtildiği üzere denetçinin gerekli görüp bunu yazılı olarak yönetim kuruluna bildirmesi halinde diğer şirketlerde de iç kontrol sisteminin kurulması zorunludur.

6102 sayılı Kanun'un anılan maddeleri uyarınca Şirket Yönetim Kurulu tarafından

uzman bir “komite” kurulması ve bu “komite” tarafından değerlendirme raporu hazırlanması hususunda herhangi bir zorunluluk bulunmadığından, bir iç kontrol birimi kurulmamış ve bu bağlamda Şirket’in iç kontrol sistemine ilişkin bir değerlendirme yapılmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

BİNTED Bursa İnsan Kaynakları Taahhüt Eğitim Danışmanlık Hizmetleri İmar İnşaat ve Ticaret Anonim Şirketi 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Yapılandırılmış SGK Prim Borcu Nedeniyle Tahakkuk Eden Yİ-ÜFE ve Vade Farkı Tutarının Tahakkuk Kaydının Yapılmaması

Şirketin vadesi geçmiş SGK prim borçlarını 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında yapılandırması sonucu tahakkuk eden Yİ-ÜFE ve vade farkı tutarının tahakkuk kaydının yapılmadığı görülmüştür.

1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği’nde gelecek aylarda/yıllarda ödemesi yapılacak ve kesinlikle belgeye dayalı gider tahakkuklarının izlenmesi için 381 Gider Tahakkukları ve 481 Gider Tahakkukları hesaplarının kullanılacağı açıklanmıştır.

7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’a göre vadesi geçmiş prim borcunun yapılandırılması halinde toplam ödenecek borç tutarı; prim borcu tutarı, prim borcuna bağlı gecikme zammı yerine hesaplanan Yİ-ÜFE tutarı ve bu borcun taksitle ödenmesi halinde belirlenen katsayılar esas alınarak hesaplanacak vade farkı tutarından oluşmaktadır.

Yapılan incelemede, Şirketin 95.266.085,09 TL vadesi geçmiş prim borcunun 2023 yılında 7440 sayılı Kanun kapsamında 48 taksitle ödenmek üzere yapılandırıldığı, yapılandırma sonucunda hesaplanan toplam 37.301.786,75 TL Yİ-ÜFE ve vade farkı tutarının(katsayı tutarı) tahakkukuna ilişkin muhasebe kaydının yapılmadığı, sadece taksit ödeme gününde taksit tutarı kadar gider kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir. Yapılandırma nedeniyle tahakkuk eden toplam 37.301.786,75 TL Yİ-ÜFE ve katsayı tutarının 2024 yılsonu itibarıyla 2025 yılına isabet eden 9.325.446,69 TL'sinin 381 No.lu Hesaba, 2025 yılından sonra ödenecek 18.650.893,38 TL tutarın ise 481 No.lu Hesaba tahakkuk kayıtlarının yapılmaması bilançoda hataya yol açmaktadır.

Bu itibarla, yapılandırma sonucu tahakkuk eden Yİ-ÜFE ve vade farkı tutarlarının tahakkuk kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

BULGU 2: Şüpheli Hale Gelen Bazı Ticari Alacaklar İçin Karşılık Ayrılmaması

Şirket tarafından şüpheli hale gelen bazı ticari alacaklar için karşılık ayrılmadığı tespit edilmiştir.

1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin eki Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları'nda;

128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabının, ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış senetli ve senetsiz alacakları kapsadığı,

129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabının; şüpheli ticari alacaklar için ayrılan karşılıkları kapsadığı, hesaplanan karşılık tutarının 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabına alacak, 654 Karşılık Giderleri Hesabına borç olarak kaydedileceği; şüpheli alacağın tahsiline bağlı olarak, tahmin olunan zararın kısmen ya da tamamen gerçekleşmemesi halinde, gerçekleşmeyen kısmın 644 Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabına alacak, 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabına da borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca şüpheli ticari alacaklar; dava ve icra safhasında bulunan alacaklar ile yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan ve dava veya icra takibine konu edilmeyecek kadar düşük meblağlı alacaklardan oluşmakta olup tahsili şüpheli hale gelmiş olan alacaklar için ihtiyatlılık ilkesi gereğince karşılık ayrılmalıdır. Alacağın tahsili veya tahsil

edilemeyeceğinin kesinleşmesi durumunda ise 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına alacak kaydedilmelidir. Şüpheli hale gelen alacakla ilgili olarak Vergi Usul Kanunu uyarınca karşılık ayrılması zorunlu olmayıp ihtiyaridir.

Yapılan incelemede, tahsili şüpheli hale gelmiş olan 356.721,29 TL’lik şüpheli ticari alacak için karşılık ayrılmadığı tespit edilmiştir. Bu durum 2024 yılı bilançosunda 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabı ve 654 Karşılık Giderleri Hesabının 356.721,29 TL eksik görünmesine neden olmuştur.

Sonuç olarak, muhasebenin amacının, finansal tablo kullanıcılarına doğru ve güvenilir bilgi sunmak olduğu ve ihtiyatlılık ilkesinin amacının işletme faaliyetlerinde var olan belirsizlik ve riskler ile ilgili olarak gerekli önlemlerin alınması olduğu göz önünde bulundurulduğunda, şüpheli ticari alacaklar için karşılık ayrılması gerektiği değerlendirilmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İstisna Kapsamında Olmayan Mal ve Hizmet Alımlarının İhalesiz Olarak Gerçekleştirilmesi

Şirket tarafından yapılan araç alımları ve danışmanlık hizmet alımları 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “İstisnalar” başlıklı 3’ncü maddesi kapsamında değerlendirmek suretiyle ihalesiz yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun’un “Kapsam” başlıklı 2’nci maddesinde; belediyeler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, birlikler ile bunların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketlerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalelerinin bu Kanun hükümlerine göre yürütüleceği belirtilmiştir.

Aynı Kanun’un “İstisnalar” başlıklı 3’üncü maddesinin (g) bendinde ise belediye şirketlerinin, ticarî ve sınaî faaliyetleri çerçevesinde; doğrudan mal ve hizmet üretimine veya ana faaliyetlerine yönelik ihtiyaçlarının temini için yapacakları, Hazine garantisi veya doğrudan bütçenin transfer tertibinden aktarma yapmak suretiyle finanse edilenler dışındaki yaklaşık

maliyeti ve sözleşme bedeli iki trilyon üç yüz milyar Türk Lirasını aşmayan mal veya hizmet alımlarının ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç bu Kanuna tâbi olmadığı ifade edilmiş olup 24 Ocak 2024 tarih 32439 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2024/1 No’lu Kamu İhale Tebliği ile söz konusu üst limit 2024 yılı için 95.508.971,00 TL olarak belirlenmiştir.

Mezkûr Kanun’un “İstisnalara ilişkin esas ve usuller” başlıklı geçici 4’üncü maddesinde ise 3’üncü maddenin (g) bendi ile getirilen istisnanın kapsamının ilgili kuruluşların talebi üzerine Kamu İhale Kurulu tarafından belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre Belediyenin sermayesinin %50’sinden fazlasına sahip olduğu şirketlerin 95.508.971,00 TL altındaki mal ve hizmet alımlarının 4734 sayılı Kanun’la getirilen hükümlere tabi olunmadan alınabilmesi için bu alımların doğrudan mal ve hizmet üretimine veya ana faaliyetlerine yönelik ihtiyaçlarının temini için yapılmasının yanında kapsamının Kamu İhale Kurulunca önceden belirlenmiş olması şartları ile mümkün olabilecektir.

Yapılan incelemede; şirketin doğrudan mal ve hizmet üretimine veya ana faaliyetlerine yönelik ihtiyaçlarının temini amacına yönelik olmayan ve Kamu İhale Kurulu tarafından istisna kapsamına alınmayan 5.982.573,79 TL tutarındaki danışmanlık hizmet alımı ile 1.508.591,40 TL tutarındaki araç alımının ihalesiz olarak gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında; danışmanlık hizmet alımlarının 03.11.2003 tarih ve 2003/DK.D-386 sayılı Kamu İhale Kurul Kararı ekinde yer alan Ek-1 İstisna kapsamında kabul edilen mal ve hizmet kalemleri listesinin “3-Proje Yönetim Danışmanlığı Hizmet Alımı” başlığı kapsamında, araç alımlarının ise 18.07.2005 tarih ve 2005/DK.D-159 sayılı Kamu İhale Kurul Kararı ekinde yer alan Ek.1 istisna kapsamında kabul edilen mal ve hizmet kalemleri listesinin Mal Alımları bölümünde yer alan “Her Türlü İş Makineleri, Araçlar ve Tesisler” başlığı kapsamında değerlendirilerek gerçekleştirildiği ifade edilmektedir. Şirket’in yapmış olduğu danışmanlık hizmeti alımının istisna kapsamında değerlendirilebilmesi için “Proje Yönetim Danışmanlığı Hizmet Alımı” niteliğinde olması gerekmektedir. "Proje Yönetim Danışmanlığı Hizmet Alımı" niteliğinde olmayan danışmanlık hizmet alımları ile ilgili 25.08.2011 tarih ve 2011/DK.D-159 sayılı Kamu İhale Kurul Kararı ekinde yer alan Ek-2 İstisna kapsamında kabul edilmeyen mal ve hizmet kalemleri listesinin 1-İnsan Kaynakları ve 2-Fuarcılık ve Kongre Hizmetleri ana faaliyet konusunda Şirket’in “Eğitim Danışmanlığı”, “İşletme Danışmanlığı” ve “Reklam, Kampanya Ve Organizasyon Danışmanlık Hizmeti Alınması” niteliğindeki danışmanlık hizmet alımları talebi alım konusu kendi faaliyet konusu olduğu gerekçesiyle

istisna kapsamında kabul edilmemiştir. Şirketin yapmış olduğu araç alımının ise istisna kapsamında değerlendirilebilmesi için ve 2003/DK.D-386 sayılı Kamu İhale Kurul Kararı ekinde yer alan Ek-1 listesinde belirtildiği gibi müteahhitlik hizmetleri ana faaliyet konusu ile sınırlı olarak yapılmış olması gerekmektedir. Zira, 25.08.2011 tarih ve 2011/DK.D-159 sayılı Kamu İhale Kurul Kararı ekinde yer alan Ek-2 istisna kapsamında kabul edilmeyen mal ve hizmet kalemleri listesinin 1-İnsan Kaynakları ve 2-Fuarcılık ve Kongre Hizmetleri ana faaliyet konusunda Şirket'in "araç ve gereç alımı" talebi belirsizlik bulunduğu gerekçesiyle istisna kapsamında kabul edilmemiştir.

Bu itibarla, Kamu İhale Kurulu tarafından istisna kapsamına alınmayan alımların mevzuat hükümlerine uygun olarak ihale yoluyla temin edilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Yevmiye Defterinde Boş ve Mükerrer Yevmiye Numaraları Bulunması

Bir adet yevmiye numarasının(877 numaralı yevmiye) boş bırakıldığı ve 29 adet yevmiye numarasının(1084, 1088, 1090, 1107 numaralı yevmiyeler vb.) farklı tarihlerde birden fazla yevmiyeye verildiği görülmüştür.

19.12.2012 tarihli ve 28502 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ’in 6’ncı maddesine göre yevmiye defteri; kayda geçirilmesi gereken işlemlerin ilgili belge veya ispata dayanan evraktan çıkarılarak tarih sırasıyla ve madde halinde düzenli olarak yazıldığı defterdir.

Ayrıca Tebliğ’in 21’inci maddesi gereğince defterlere yazımlar ve diğer gerekli kayıtlar, eksiksiz, doğru, zamanında ve düzenli olarak yapılır. Defterlerde kayıtlar arasında boşluk bırakılamaz ve satır atlanamaz. Kayıt edilecek işlemlerin, işin hacmine ve gereğine uygun olarak muhasebenin intizam ve vuzuhunu bozmayacak bir zaman zarfında kaydedilmesi şarttır. Kayıtlar on günden fazla geciktirilemez.

Bu itibarla anılan mevzuat hükümlerine uygun olarak yevmiye defterinde boşluk bırakılmaması ve aynı yevmiye numarasının birden fazla yevmiyede yer almaması gerekmektedir.

BULGU 3: İhale Yapılarak Alınması Gereken İşlerin Doğrudan Teminle Kısımlara Bölünerek Alınması

Şirket tarafından yapılan bazı mal ve hizmet alımlarının ihale yoluyla temin edilmeyip, kısımlara bölünmek suretiyle doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Temel İlkeler” başlıklı 5’inci maddesinde, İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur. Ayrıca, eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerin kısımlara bölünemeyeceği, Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel alınması gerektiği belirtilmektedir.

Anılan Kanun’un “Doğrudan Temin” başlıklı 22’nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapılacak alımlar için parasal sınırlar öngörülmüş olup, 14.01.2024 tarih ve 32439 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İhale Tebliği ile söz konusu parasal limit, büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idareler için 622.756,00 TL olarak belirlenmiştir.

11 Temmuz 2023 ve 32245 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılacak Alımlara İlişkin Tebliğ’in “Parasal limitler kapsamında yapılacak alımlar ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak alımlar” başlıklı 14’üncü maddesinin 4’üncü fıkrasında da ihale usulleriyle temin edilmesi gereken ihtiyaçların adet, kısım veya gruplara bölünerek temin edilemeyeceği düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede ise doğrudan temin yöntemi kullanılarak yapılan bazı mal ve hizmet alımlarının, 2024 yılı için 622.756,00 TL (büyükşehir) olarak belirlenen parasal sınırın altında kalacak şekilde kısımlara bölünerek gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Aşağıdaki tabloda kısımlara bölünerek yapılan bazı mal ve hizmet alımlarının detayları yer almaktadır.

Tablo 2: Kısımlara Bölünerek Yapılan Alımlar Listesi

FİRMA ADI	AÇIKLAMA	FATURA TARİHİ	KDV HARİÇ TUTAR
A	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMET ALIMIMI	22.02.2024	330.879,45
A	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMET ALIMIMI	12.03.2024	334.191,70
A	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMET ALIMIMI	12.06.2024	276.080,01
A	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMET ALIMIMI	12.07.2024	276.080,01
A	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMET ALIMIMI	16.08.2024	274.200,01

A	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMET ALIMIMI	30.09.2024	272.880,00
A	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMET ALIMIMI	16.10.2024	272.880,00
A	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMET ALIMIMI	10.12.2024	306.720,00
		Toplam	2.343.911,18

Sonuç olarak, önceden öngörülebilir mal ve hizmet alımlarının doğrudan temin yöntemi yerine 4734 sayılı Kanun'da belirtilen temel ihale usulleri ile temin edilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Şirket Adına Personel Tarafından Gerçekleştirilen Harcamalarda İş Avansları Hesabının Kullanılmaması

Şirket adına personel tarafından yapılan bazı cari harcamaların 195 İş Avansları Hesabında izlenmediği, bu harcamaların doğrudan giderleştirmek suretiyle muhasebeleştirildiği görülmüştür.

1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin eki Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları'na göre;

100 Kasa Hesabı, işletmenin elinde bulunan ulusal ve yabancı paraların TL karşılığının izlenmesi için kullanılır. Tahsil olunan para tutarları borç, ödemeler ve bankaya yatırılan para tutarları alacak kaydedilir. Hesap daima borç bakiyesi verir veya sıfır olur. Hiçbir şekilde alacak bakiyesi vermez.

195 İş Avansları Hesabı, işletme adına mal ve hizmet satın alacak, işletme adına bir kısım gider ve ödemeleri yapacak personel ve personel dışındaki kişilere verilen iş avanslarının izlendiği hesaptır. Avans verildiğinde bu hesaba borç; avans alanın ibraz ettiği harcama veya ödeme belgelerine dayanılarak ilgili hesapların borcu karşılığında, bu hesaba alacak kaydedilir.

Yapılan incelemede, Şirketin araç muayene bedeli, oto yıkama ücreti vb. cari harcamalarının personele avans vermek suretiyle gerçekleştirilmesi gerekirken, bu gibi cari harcamaların şirket adına personel tarafından yapıldığı anda gider kaydedilerek karşılığında 100 Kasa Hesabından çıkış yapıldığı tespit edilmiştir.

Bu itibarla, şirket adına personel tarafından bir harcama ya da ödeme yapılacağı zaman öncelikle personele avans verilmesi, verilen avansın 195 İş Avansları Hesabında izlenmesi ve gider gerçekleştiğinde de avans hesabının kapatılması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
İstisna Kapsamında Olmayan Mal Alımının İhalesiz Olarak Gerçekleştirilmesi	2023	Yerine Getirilmedi	Tekrar bulgu konusu yapılmıştır.
Yapılandırılmış Vergi Borcu Nedeniyle Tahakkuk Eden Yİ-ÜFE ve Vade Farkı Tutarının Tahakkuk Kaydının Yapılmaması	2023	Yerine Getirilmedi	Tekrar bulgu konusu yapılmıştır.